

Milada Bosáková

Příběhy našich sousedů

Vendula Budková, Hanka Křesinová

Městská knihovna Sedlčany, 2017

Ze vzpomínek paní Bosákové nás nejvíce zajímaly ty válečné. Je to jiné, než učit se ve škole data, bitvy, pakty a moře dalších faktů. Vzpomínky jsou osobní a týkají se Sedlčan, kde obě chodíme do školy.

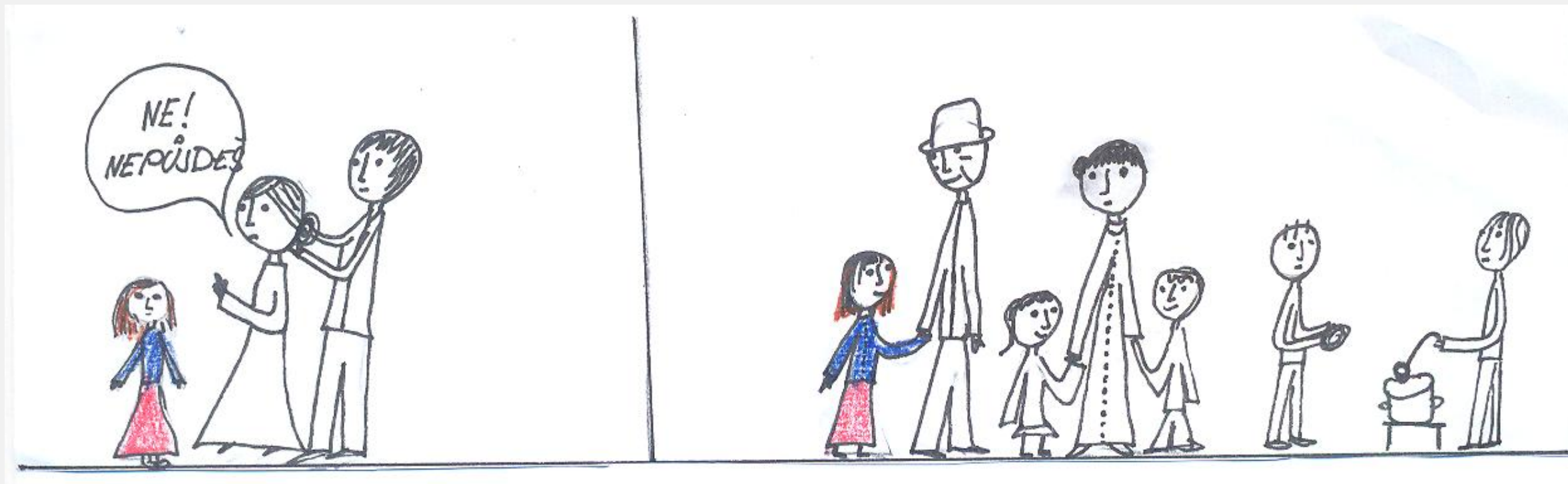
Víme kde je fara, dům u Houdů, kde byla tankem rozmačkaná Maruška Tancibudková. Trefíme do Oříkova, Dublovic, Třebnic a máme tam kamarády a spolužáky. Válka zasáhla i do rodin našich prababiček a pradědečků.

Komiksy jsme kreslily podle historek, které nám paní Bosáková vyprávěla. Ona své vzpomínky už dříve sepsala a text nám po nahrávání zapůjčila. My jsme zapsané vzpomínky paní Bosákové použily k vysvětlení děje našich komiksů. Všechny postavy jsou černobílé, barevně je jen postava malé Miládky Peštové, později provdané Bosákové.

Vendula a Hanka

- tatínkové nosili na rukávech pásky s ČPO (civilní protiletectká ochrana) a drželi hlídky - asi aby bylo zatemněno atd. Mládež chodila večer po ulicích a zpívala : "U našich kasáren, stojí v noci stráž, nečekej, Hitlere, nás se nedočkáš....."

To byl 15. březen 1939. Němečtí vojáci ve dvoře u Sýkorů vařili mináž a rozdávali dětem (a také si to fotografovali, jak jsem se dozvěděla od starších na tom srazu, aby se vidělo, jak se kdětem mají, dokonce jim rozdali prapčky s hakenkrajcem, aby s nimi mávaly). Zřejmě dostaly i děti z chudobince a já tam chtěla také jít, marně mi to rodiče rozmlouvali. Nakonec tam se mnou došel děda a také jsem dostala. Copak jsem z toho měla tehdy rozum?

- doprovázely jsme s maminkou tatínka na nádraží. Vlak byl plný mužů, stáli i na plošinách, na schůdkách, na střeše. Mávali, volali, plakali. To byla mobilizace. Tatínek byl sice nevoják, ale měl doprovázet zrekvírované koně do Užhorodu.

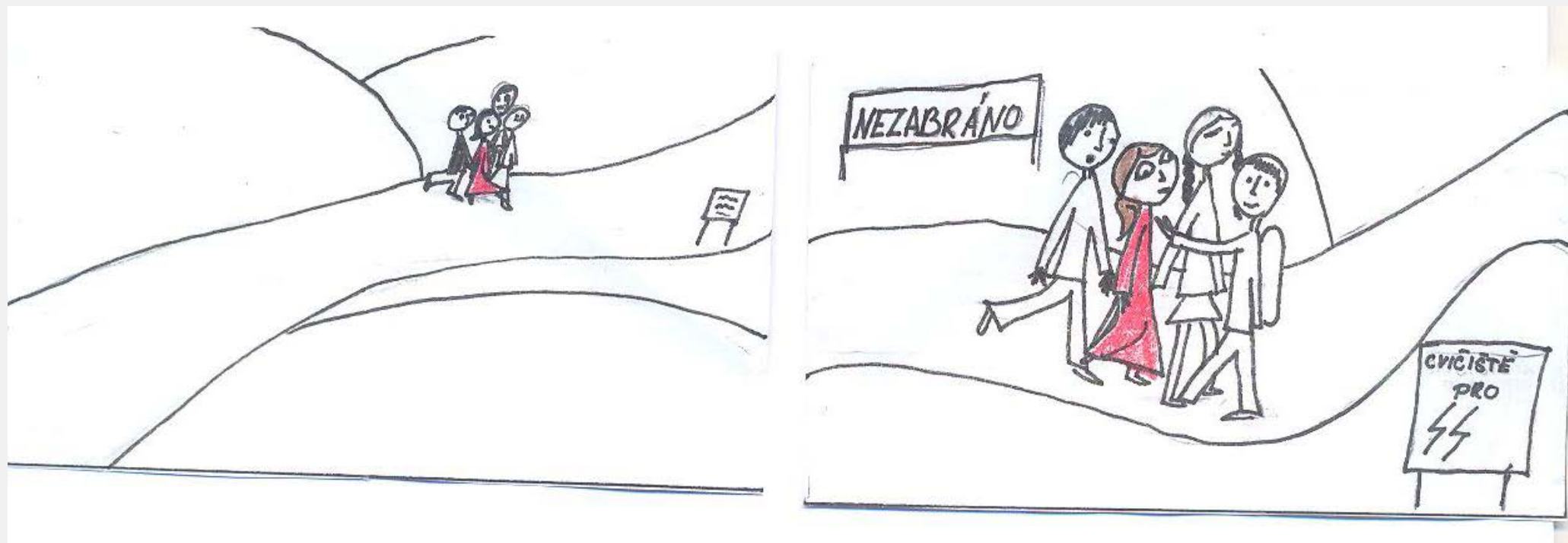
Od začátku války bylo všechno na lístky - potraviny, šaty, boty - jak s nimi maminky dokázaly vyjít, to byl zázrak.

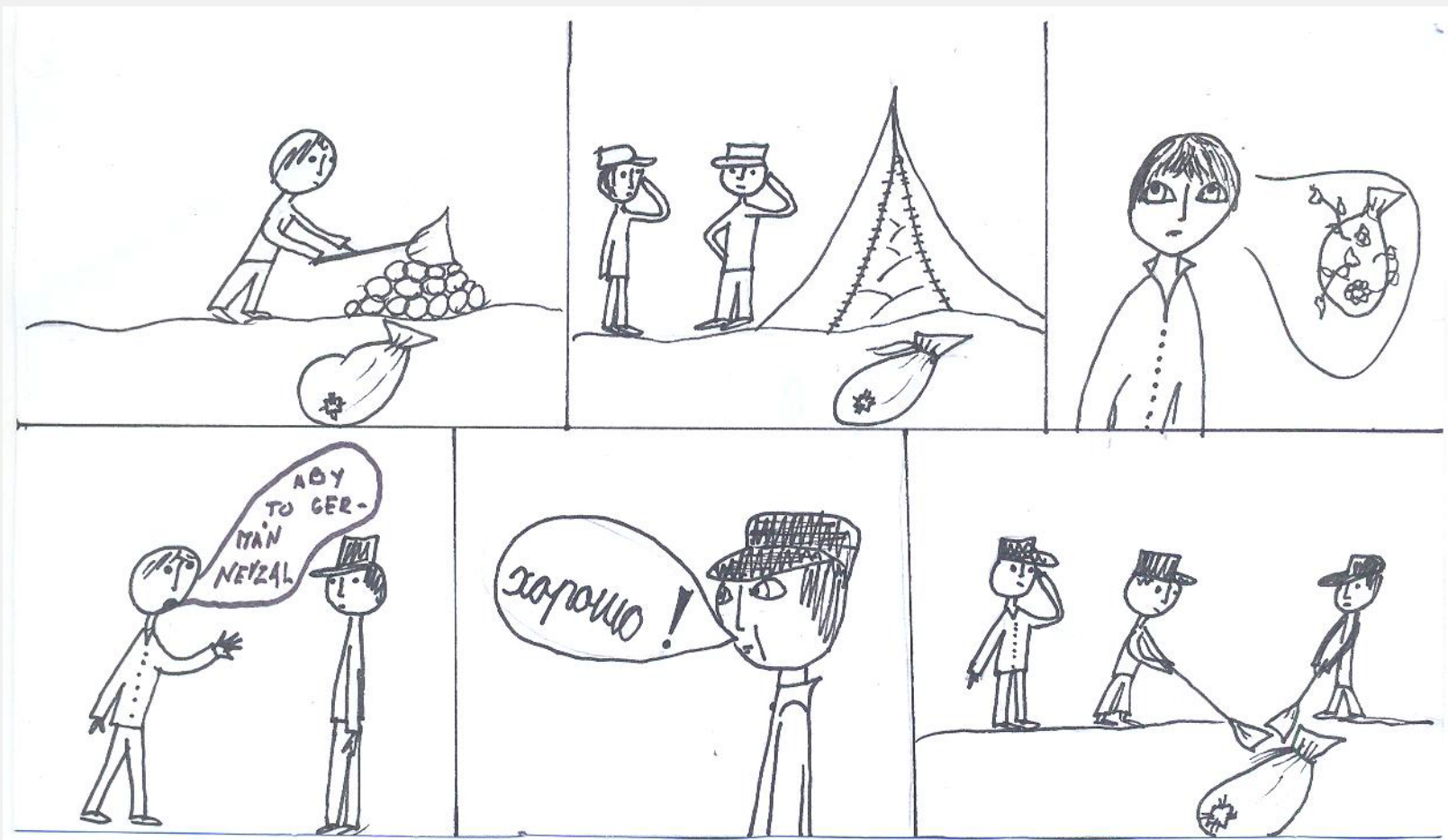
Začalo se proslýchat, že na území Neveklovska a Benešovska má být zřízeno vojenské cvičiště. Lidé měli opustit své domovy v určených obcích, čistě uklizené a vyklizené, zanechat zde zvířectvo a hospodářské nářadí a odejít. Pak byl příkaz k vystěhování rozšířen i na některé obce na Sedlčansku. Lidé pomalu začínají opouštět domovy. Věci, které nepotřebovali, odhazovali např. do strže za chudobincem a my s Milenou Langerovou, Jiřinou Vyternovou a dalšími dětmi jsme sem chodily a vybíraly a nosily domů "poklady" - vázičky, korálky, skleničky, pudřenku atd. Tatínek kamarádky Jiřiny Vyternové byl zavřený v koncentráku. Špitally jsme si o tom potají, i když žádná z nás nevěděla, co to je.

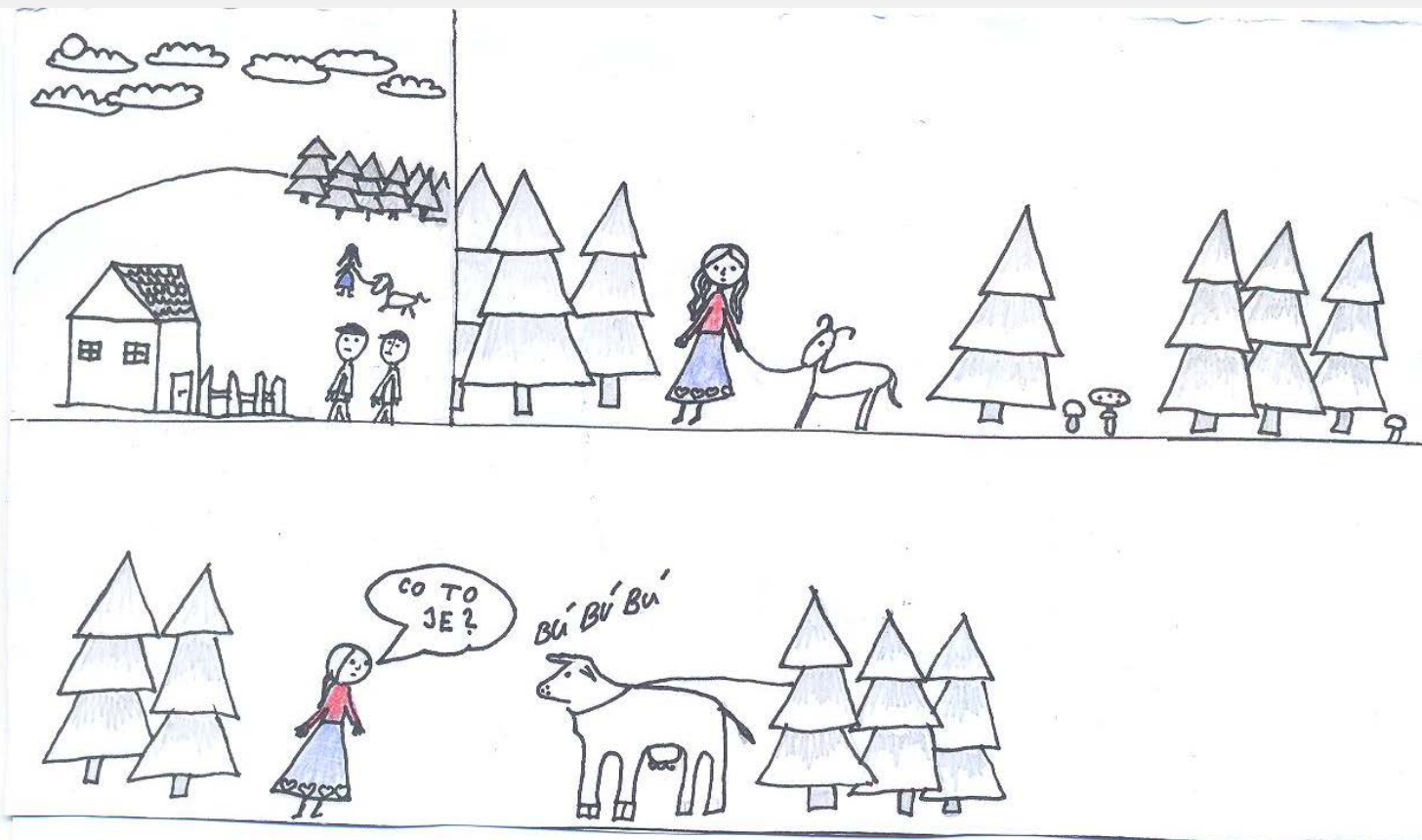
Jednou vjel opilý řidič tanku na chodník u Houdů a rozmačkal školačku Marušku Tancibudkovou ze Třebnic. Potom nám dětem z neza-
braného zakázali chodit do školy do Sedlčan. Nevím už přesně, jak
to bylo zavedeno, ale snad se ze 4. třídy dělaly zkoušky na měš-
ťanskou školu, kdo je neudělal, chodil do páté, šesté atd. třídy.
Pravda je, že většina dětí z Oříkova chodila do školy na Vysoký
Chlumec, to měly kousek a jenom tři, Jaruška Kundrlíkova z Oříkov-
ce, Franta Fílů a já jsme chodili do měšťanské školy v Dublovicích.

Přes louky, kolem Holubárny, přes Břekovu Lhotu, polními cestami. V zimě, když napadlo hodně sněhu, jsme chodili přes Třebnice, protože aspoň kus cesty byl prošlapaný lidmi, kteří chodili do Dublovic do práce. Silnice na Příbram rozdělovala Dublovice také na dvě části, zabranou a nezabranou. Škola stála v té nezabrané.

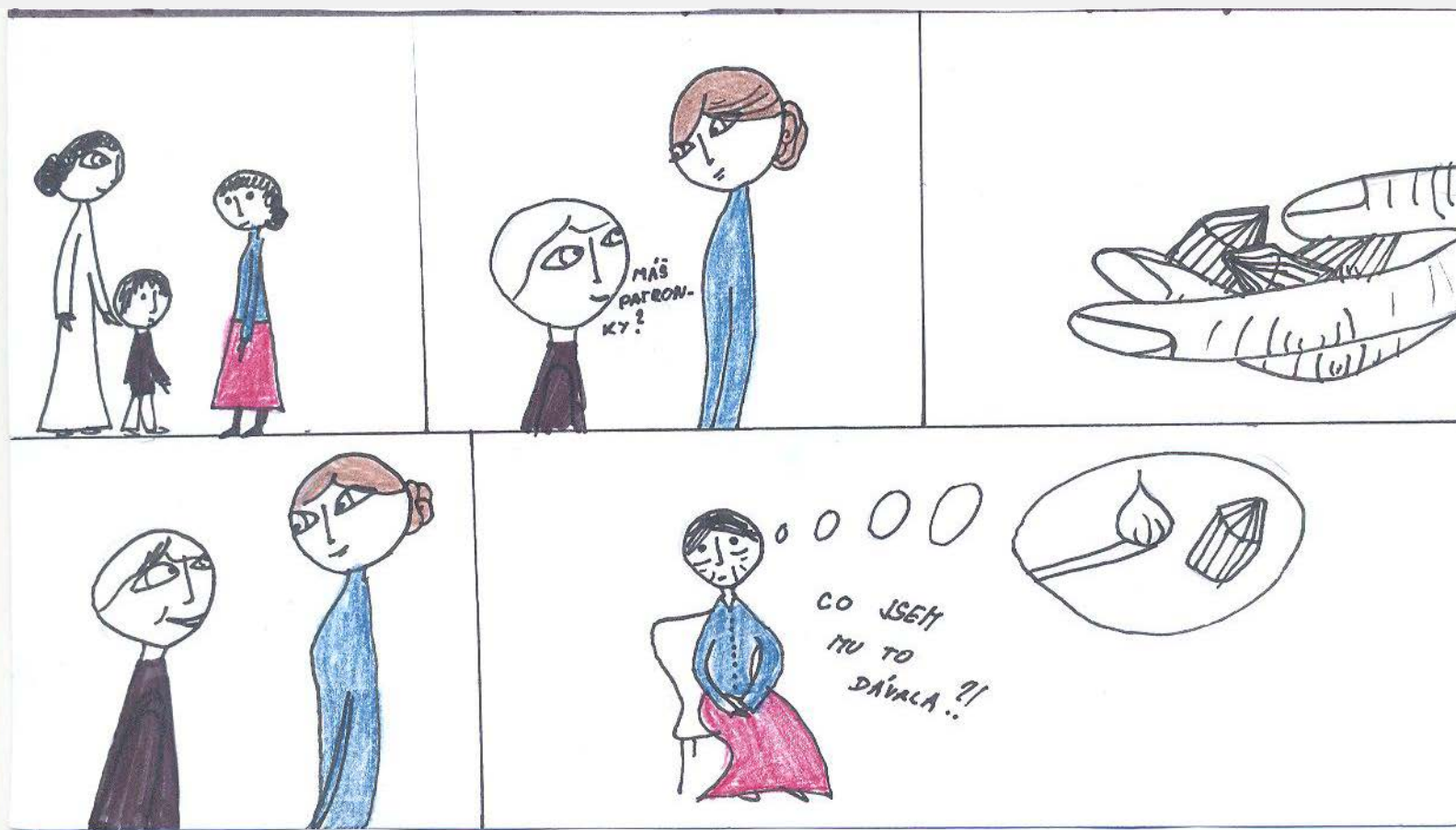
Jak se blížil konec války, lidé kopali úkryty pro sebe, obilí i jiné věci. Tatínek také zakopal pšenici. Jenže zrovna na tom místě si Rusové po válce postavili tábor. Začalo pršet a pršet a tatínek dostal strach, že obilí vyklíčí. Tak se vypravil s jedním bývalým legionářem, který uměl trochu rusky, za velitelem, Velitel pokýval hlavou, to že je dobře "charašo", že jsme obilí před Germánem schovali a ať si ho vykopeme.

Měli jsme kousek pole "Na Leškovech" , to bylo v nezabraném území a Sedlčany snad o něm nechtěly nic vědět, Oříkov také ne, že není v jejich katastru a tak nevím, jestli jsme ty dva roky snad nesklízeli načerno. Ony ty příděly na lístky byly stejně tak malé, že tatínek chodil v noci po mlýnech sehnat pytlík mouky atd. Sháněl každý, buď pro sebe, nebo "šmelináři" na prodej dalším lidem. A patřičně draho. Na vsi každý choval nějaká zvířata, některá přihlášená a něco navíc. V Oříkově nějak většinou věděli, kdy má přijít hospodářská kontrola

Tam jsem našla u stro-
mu přivázanou krávu, kousek dál vůz plný pytlů obilí (navíc zapo-
mněli sundat cedulku se jménem majitele. To byl poprask, když
jsem to povídala doma. "Nikomu ani muk", vždyť za to bylo vězení
nebo smrt.

Ve strži za chudobincem jsme i nadále hledali poklady. Např. tam byla spousta filmů, které jsme seškrabávaly či smývaly a šily z nich kabelky. A také tam byly patrony. Když přijela na návštěvu teta Beranová s Mirkem, vždycky se mě ptal, jestli mám "patronky". Samozřejmě, však si mě zato patřičně považoval. Až teď mne napadlo, co jsem mu to vlastně dávala, jestli byly slepé nebo ostré a co s nimi proboha dělal.

Vzpomínky navíc: dvě výrazné příhody tchyně
paní Milady Bosákové na válečná léta.

Maminka mého muže povídala, že za ní přišel bratranec a řekl jí:

„Mařeno, máš prase?“

„Mám“.

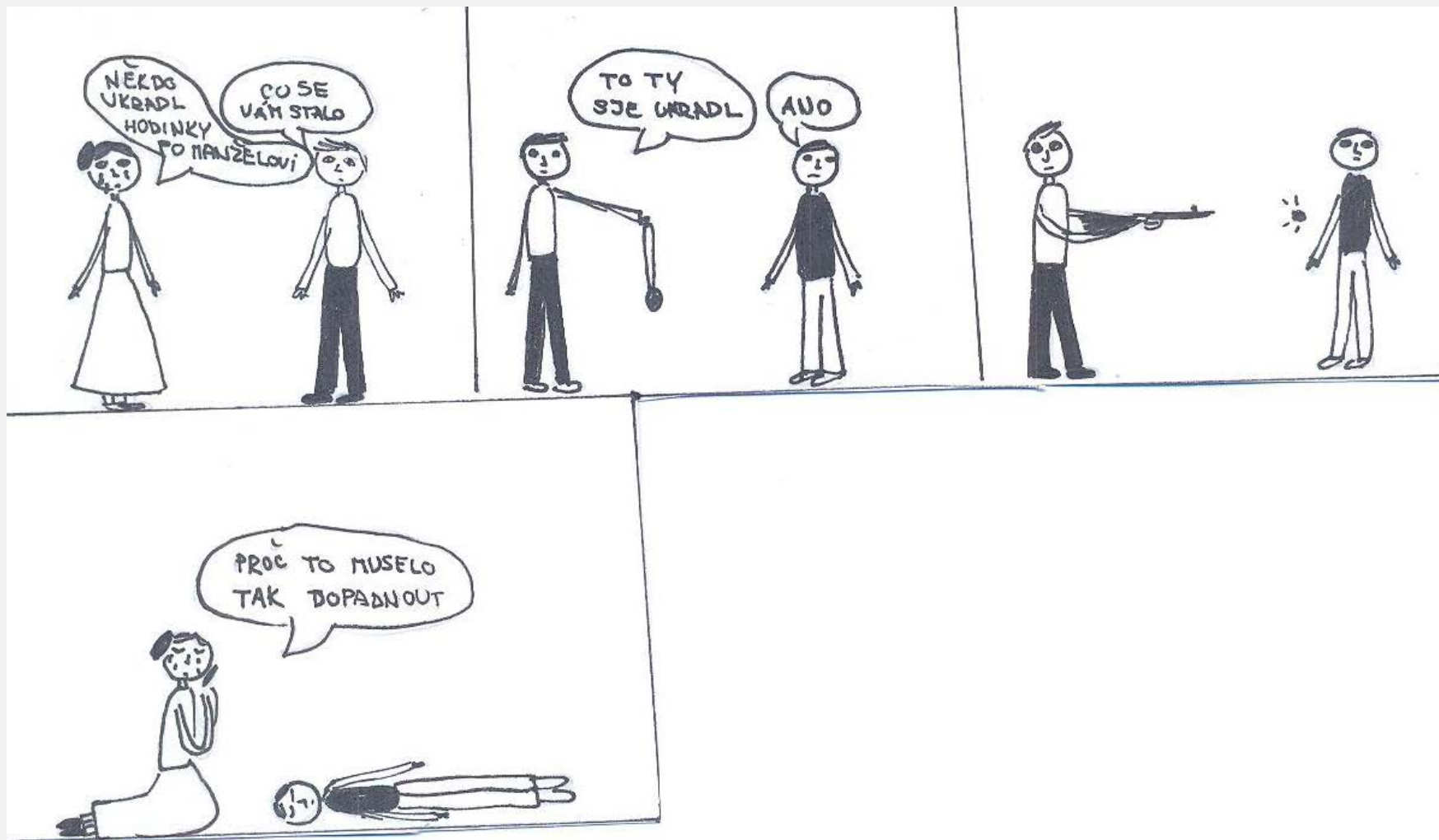
„Potřeboval bych půlku prasete. Můžeš ho zabít?“

Já nevím, jak to udělala, ale v noci ho zabila, vykuchala.

Druhý den přijeli autem, prase oblékli do kožichu, na hlavu mu dali klobouček se závojičkem, posadili ho do auta a jeli.

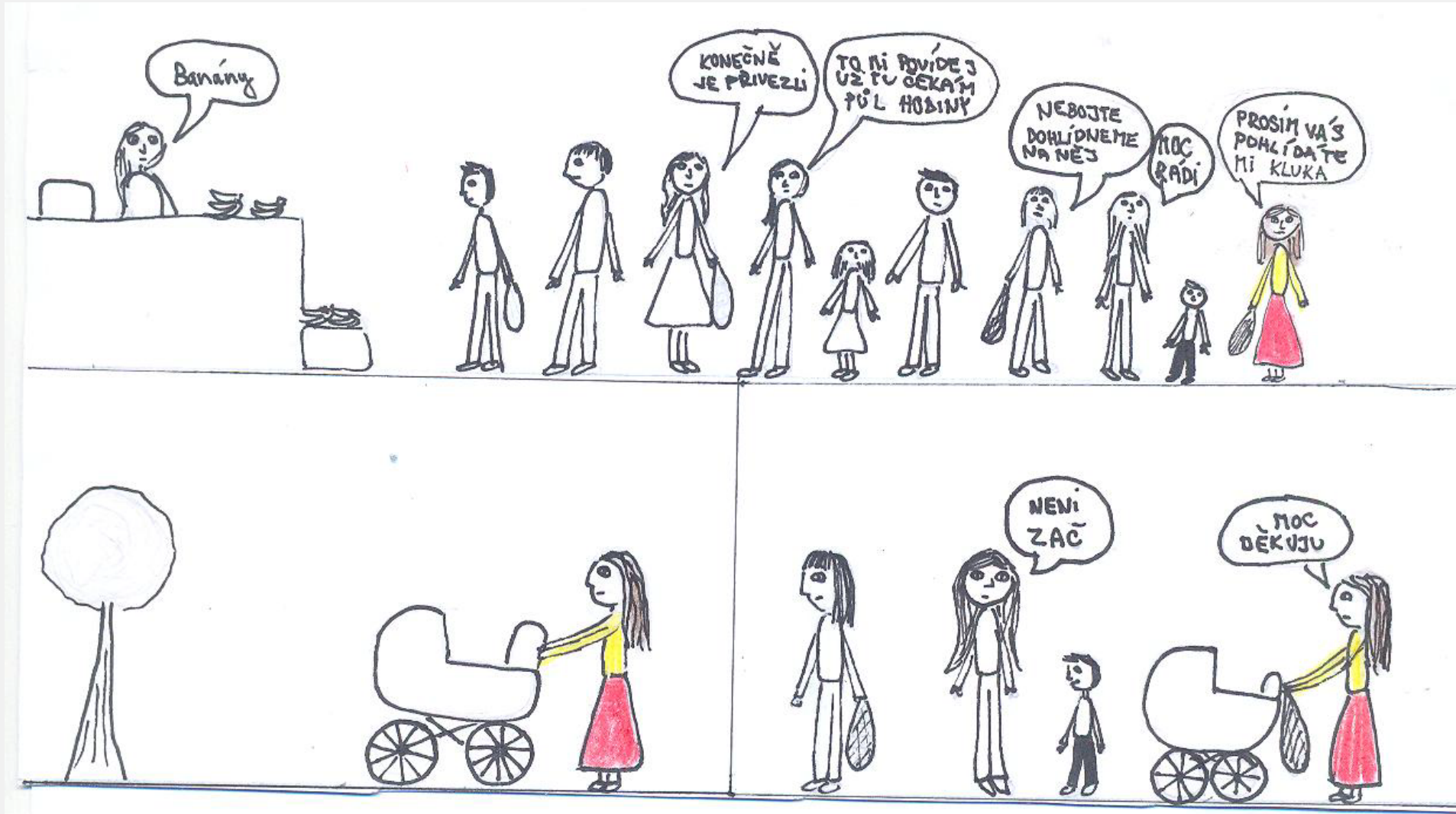
To víte, že to muselo bejt „tuhle a támhle“ všelijak domluvený.

Pak přišel telegram, že „tetička v pořádku dojela.“

Maminka mého muže mi vyprávěla, co se jí stalo s Rusama. Jednou brečela a velitel se jí ptal, co se jí stalo. Tak povídala, že jí muž umřel a syn měl po něm hodinky a nějaký voják jí je vzal. Velitel jí vysvětloval, že byla válka,. Že vojáci šli přes nepřátelská území a že teď jim sice vysvětlují, že už nejsou na nepřátelském území. Naopak, že sem přišli pomoci. Ale ne vždy se daří to vysvětlit. Našli toho vojáka, který ty hodinky vzal a velitel ho dal zastřelit. Protože měli zákaz něco brát. Babička, maminka mého muže, to oplakala, protože tohle nechtěla a nenapadlo ji, že to takhle dopadne.

A jedna ze vzpomínek na 50. léta a fronty na banány.

V zelinářství Pleticha jsme se sešli a stáli. Holka byla malá, spala doma v postýlce a já stála s klukem frontu. Když přišla doba, kdy se měla vzbudit, tak jsem klukovi dala tašku, peněženku, poprosila ženský, který tam se mnou stály, aby ho pohlídaly. Letěla jsem domů, popadla holku, šoupla ji do kočáru a ujížděla s ní zpátky do fronty. A šla zase jiná maminka, která potřebovala a zase jsme hlídaly její dítě. Jenže to víte, v zimě... Děti začaly stonat, a tak dr. Hofman napsal seznam dětí a ten dal k Pletichovi, aby někdo neříkal, že má děti bůhvíkolik a neměl třeba nikoho a nestály tam pořád ty samé děti.